

znati, da bi bili bolni — mladeniška krepka navdušenost je tedaj prevladala.

Bolezen pa jih ni pustila: bolj, ko so se trudili, bolj jih je tlačila, tako, da so po nasvetu zdravnikov meseca junija leta 1889 morali stopiti v pokoj. Nadjaje se boljšega in krepkejšega zdravja so šli v prijazno Mozirje. Tukaj so dva meseca ostali pri gostoljubnem župniku vlč. g. Josipu Žeheljnu. Od tod so se podali k podružnici Gornjegraške fare k Sv. Petru v Bočni. Tukaj so se imeli prav lično stanovanje. Zrak jim je prijal in so se precej krepkega čutili. Ob delavnikih so opravljali božjo službo, večkrat tudi ob nedeljah in praznikih. Tedaj so imeli tudi kako kratko katehitično pridigo. V adventu so imeli vsaki dan svitance, v majniku pa šmarnice. Ljudem so se prav priljubili. Dali so njim zato tudi kaj malega bernje, da so ložje izkajali.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Nov denar in star slepar.

Spisal F. S. Šegula.

Moji prijatelji bodo se čudili: kako zamore še le količkaj pameten človek kaj takega pisati! Saj pa tudi ne trdim, da bi bil nov denar morebiti sama sleparija! Oj dobili bomo prave cesarske in dobre — da jih je le obilica — krone in vinarje. Ali to trdim, da bodo se v času, ko se izdaja nov denar slišale zopet stare sleparije, ali že z uspehom ali brez njega.

Ednake, le poslušajte! Povest sicer ni izvirna, dogodila se je tu in tam, dogodila se je v resnici tudi pred 10 leti nekje na slovensko-nemški meji štajarski. Kmetiču zmirom potrebnemu denarja, pride na večer gosposko oblečen človek, proseč prenočišča. Večer pri mizi jame tujec: »Oče, na Vaši njivi tam doli pri potoku je pokopan zaklad (šac), videl sem čudne modre plamene švigati!«. S kratka, zaupanje rodi zaupanje, o polnoči šla sta kmetič in tujec kopat zaklada. Našla sta ga, lonec z 200 svetlimi cekini (zlati). Neseta jih domu in delita se; vsaki dobi 100 cekinov. Kmetič prinese za poboljšek polno bučo vina. Poreče tujec: »Jaz sem berač, čemu mi je zlato! Odkupite mi mojih 100 cekinov, vredni so 400—500 gld., dam Vam jih za 200«. In kmetič je pobral vse svoje krajcarje, ki jih je skupil ravno ono jesen za vino, ter jih je izročil tujcu.

Čez nekoliko tjednov potreboval je kmetič sila nekoliko denarja. Vzame 10 svetlih cekinov in jih nese v zameno v bližnje mestice. Kaj je bilo? Niso bili zlati, bile so nove svetle »Spielmarke«, svetinjice, iz medenine, ničvredne, kakor jih rabijo gosposki otroci pri svojih igrh.

Nauk: Ne dajaj, priprosto ljudstvo, dobrega denarja, ki ga poznaš, za starega sleparja, ki ga ne poznaš!

Druga prilika. Smešna res je ta dogodka, ali v čast slovenskega imena povem, da se ni godila na Slovenskem, niti na slovensko-nemški meji, prigodila se je v resnici nekje tam gori v lepi, rodovitni Rabski dolini.

Pripeljala je ženica na sejem lepo kravo, vredno pri tadanji veliki ceni živine 80 gld. Cenila jo je tako in uljuden kupec ji je kar udaril v roko. Prišli so pa v oni dobi ravno novi petaki (5 gld.) v promet, ki so bili na obeh straneh »pomalani«. Tuji kupec izvleče kopico takih novih petakov, da ednega ženici, ter reče: »Glej, to je 5 gld. (obrne isti petak na drugo stran) in to je 5 gld., je vkup 10 gld.!«. Ponudi ji drugega in šteje ravno tako. Podal ji je tako osem petakov, a naštel 80 gld. Vesela odide z novim denarjem ženica domú.

Nauk: Ne sprejemaj, priprosto ljudstvo, novega denarja prej, ko ga ne poznaš!

Zares, z novim denarjem pojavljale se bodo morebiti stare sleparije! Za denar je huda, posebno v naših časih. Ne zamerite, zapisal sem zato te vrstice v v skrbéh, da bi se niti eden vinar, slovenski vinar ne zgubil po slepariji večinoma tujcev!

Senica in sadno drevje.

Po zimi, ko je zemlja zmrzla, drevje golo in vse s snegom pokrito, prižene glad ptice k n. šemu stanovanju, ter si iščejo v odpadkih, gnoju in kjer se daje kaj naj najti, revne hrane. One morajo mnogo glada in mraza prebiti in to jih mnogo pomori v hudih zimah.

Ne pozabimo v hudem mrazu naših dobrotnic in nastavljam jim potrebne hrane! Brez dvombe je senica najkoristnejša; ona skače po drevju od veje do veje ter obira za kožo skrite žužke ter jajca in ima največ sovražnikov.

Neporedni fantalini nastavljajo jim kletke in večkrat vidimo v oknih več skupaj zaprtih, katere navadno vse poginejo. Mnogo jih tudi ptice roparice polovijo in zato je dobro, da v vrtu napraviš iz smrekovih vej varno zavetje, v katero se pred ujedani poskrijejo in pred hudim mrazom nekaj obvarujejo. F. P—k.

Sejmovi. Dne 13. decembra v Jurklostru, pri Sv. Križi na Murskem polji, pri Sv. Petru pod Sv. gorami, v Studenicah in v Zalei. Dne 15. decembra v Arveži, pri Sv. Križi tik Slatine. Dne 19. decembra v Teharjih pri Celji.

Dopisi.

Izpod Pohorja. Res lep je kraj ob vznožji velikanskega Pohorja, posebno okoli mestica Slovenjebistrskega. Ob totranskem pobočju njegovem raste »kralj« štajarskih vin, svetoznani »brantnar«. Njegova soseda sta širom poznata »ritoznojčan« in »šmidsbregar«. Mesto Slov. Bistrica je malo mestice. Broji komaj pičlo nad tisoč prebivalcev. Če tudi tako malo in zmiraj ležeče na slovenskih tleh, vladal je v njem do sedaj — žali Bog — nemški duh, kakor da bi bilo kje gori v Hessen-Kasselnu, ali bolje v Darmstadt. Mogočno se je razširjala iz njega nemškutarska smradljivost poprej tudi na okolico. Ali od dobe, ko je nek imovit trgovec Bistriški pri Pohorcih popolnoma pogorel (pogorišče ima še sedaj v svoji štacuni), odpovedali so se okoličani že precej nemškutarski komandi, ki prihaja iz Slov. Bistrice. Le ena občina, mestu najbližja, še zmiraj za dobro spoznava, da se pusti v »košu« bistrskih »ham-hamov« tlačiti. In ti nezavedna ovca, si spodnja Novaves, ki se do sedaj še nisi dala najti dobro ti mislečemu slovenskemu županu! Ti poslušaj veliko preveč na glas krivega preroka, koji je kupil, da bi tebe motil, v tvoji sredini »grunt« za 12 ali 15 gld., ne vreden še dveh bo-rih goldinarjev. Pri tem možu si po svojem dosedanem, omilovanja vrednem županu iskala pomoči. Pa kaj, ko bi ti jo dati zamogel? Saj so ga pri volitvah v okrajni zastop. čisto po domače, popolnoma »ven vrgli«. Ste-li Novoveščani poleg drugih trezno, pošteno narodno mislečih še resnično otroci v zibelki, ali vsaj ne veliko starejši, da bi vas moral ta gospod še le za roke voditi, če ne celo pestovati! V sedanjem času je to geslo: »Svoji k svojim!«. Vprašajte kri svojo, kam slišite? Ali vas je rodila mati Slovenka ali ptujka Nemka? Zadnje ni bilo. Toraj ne pljuvajte v lastno skledo! Pokažite Novoveščani, če ste možje in ne mevže, na dan občin-

ske volitve vaše, da ste doletni, zavedni, da niste več otroci; покаžite odkrito, da ne trebate več namškutar-skih jerošov, saj imate sami med seboj zadosti sloven-skih občinskih očetov. V dan volitve se vidimo!

Iz Frama. (Pogreb.) V ponedeljek, dne 28. no-vembra so Framčani zopet pokazali udanost in ljubezen do sv. kat. cerkve in njenih obredov. Isti dan je bil prav slovesen pogreb pokojnega Janeza Korena, ki je bil dolgoleten ključar in šolski odbornik, ter je po dolgi bolezni naduhe, večkrat okrepčan z božjimi posvečili, popolnoma zaveden in udan mirno zaspal. Še na pravi-ci ležečega obilni znanci obiskujejo in molijo za dušo njegovo! Na dan pogreba pa je prostorna cerkev skoro polna pobožnikov bila med zadušnicami in sv. mašo, katero so služili č. g. Matija Koren, župnik iz Selnice, brat pokojnika, v nazočnosti č. g. župnika Slivniškega in Franskega. Prav globoko nas je genilo pobožnih dek-lic milo petje med sv. mašo in na grobu. Dolgi vrsti sprevednikov so še g. nadučitelj s šolarsko trumo pri-pregli od cerkve, po sv. maši do mirovišča. Lepa je sv. katol. cerkev; veličastni in tolažljivi njeni obredi — tudi sredi najbitkejših solz!

Iz Sv. Miklavža pri Ormožu. (Blagoslov-ljenje.) Presrečen je bil 20. dan meseca novembra t. l. za faro Sv. Miklavž in tudi za okolico. Iz mavca izdelana Lurska Mati božja prinesla se je ta dan iz žup-nišča v cerkev, kjer je bila blagoslovljena od veleč. g. dekana A. Schwingerja. Veliko duhovnikov se je tudi udeležilo te svečanosti. In ljudstva je velika množica privrela od vseh krajev. Pridigo so imeli č. g. Peter Skuhala, župnik pri Veliki nedelji. Krasne pesmice, ka-tere so vodili g. D. Repič, nadučitelj v pokoji, povzdi-govale so svečanost. Zahvalim se toraj vsem tistim, ki so pomagali cerkev krasiti in snažiti ter so nam pri-pomagali spraviti si tako lepo in krasno podobo Lurske Matere božje.

Izpred Radgone. (Opomba.) Kar je g. dopis-pisnik o volitvah v okr. zastop Gornjeradgonski omenil, k temu se je tukajšnjim volilcem treba nekaj omeniti: Sedaj že celo Orehovski vojaki popuščajo svojega ge-nerala. Neki njegov boljši »vojak« je že tisto večer, pri otvorjenji »fajerbera« svojo »fajerbersko« obleko raz sebe strgal in jo na hišo vrgel, drugi »vojaki« pa že to častno oblačilo prodavljajo, drugi spet mrmrajo, da bodo na »boben« prišli, ako tako naprej gre. Kaj pa g. Vratschko na to? Volilci pač iz tega lahko sprevidimo, kako dobro je, če to volitev dobro prevdarimo, potem pa značajne može volimo, naj so svetnega ali duhovskega stanu. V tukajšnjem posojilničnem odboru imamo moči, ki ni-so kar samo za žep, ampak tudi za ljudstvo dobro storijo.

Od Sv. Duha v Ločah. (Cerkev, železnica.) Naša cerkev je sedaj skoraj vsa nova. Delo g. slikarja Gornika pa tudi podobarja Buta je hvale vredno. Zato pristrčena hvala njima, pa tudi č. g. župniku, ki so vo-dili celo delo! Župljani smo sedaj veseli, da se je do-delalo popravilo cerkve, čeravno smo se iz kraja bali stroškov. S pomočjo božjo jih bomo že zmogli. — V tekočem letu se je od Konjic do Poličan nova želez-nica zgradila, imela bi do konca pretečenega meseca zgotovljena biti, pa zastran neugodnega vremena se ni zamoglo zgoditi ter je čas neki do blizo konca tega leta podaljšan. Ali pa bode imenovana železnica dovolj do-našala, je dvomljivo, brž ko ne se tistim, ki so se za-njo potegovali ne poje kedaj hvala; marsikdo že sedaj pravi, da prvokrat bi se za kar bodi ne upal po njej peljati! Nekateri, ki so morali svoja zemljišča za-njo prepustiti, kajti mnogo rodovite zemlje se je v železnico spre-me-nilo, so pa še jako nevoljni na železnico.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Minister za vnanje zadeve je pri nas grof Kalnoky, madjarske krvi in vsled tega lahko človek razume, da dela on na to, da dobi pri nas nemška levica krmilo vlade v roke, kakor ga imajo Madjari unkraj Litave: tako bi bili Slovani v obeh delih države na tléh, na vrhu pa v avstrijskem delu nemški, v ogerskem pa madjarski liberalci. Žal, da se to ni čisto nemogoče. — V državnem zboru je grof Taaffe odgovoril na interpelacijo vit. Plener-ja, zakaj da je c. kr. namestnik v Pragi grof Thun razpustil mestni za-stop v Liberecih. Odgovor g. ministra ni mogel biti drug, kakor da je ces. namestnik prav storil. To pa je Plenerja spekel in predložil je v zboru, naj se o tem odgovoru ministra prične razprava. S pomočjo mlado-českkih in nekaterih drugih poslancev je njegov predlog obveljal. Vsled tega se je večeraj mlatilo v drž. zboru veliko prazne slame, toda žal, da na stroške države.

Štajarsko. V mestnem zastopu Graškem sedi 6 »mladih« zastopnikov t. j. nemških nacionalcev, ki bi radi splezali na vrh, da bi delali potem z denarjem občine tako, kakor delajo sedaj stari, torej zapravljivo, čisto po stari šegi liberalcev, da-si na drugo ime. — Slovenski dijaki na vseučilišči v Gradci so imeli v ne-deljo velik komers ali obed in prišla sta k dijakom tudi rektor vseučilišča prof. dr. Schlager in prof. dr. Krek ter menimo, da brez potrebe, tudi mladočeski poslanec dr. Masaryk: dijakom bode on le na škodo, da-si ni imel tega namena.

Koroško. V Celovci dobijo električno razsvitlavo in pripravi jim jo g. Scherbaum iz Maribora. No na-predek je, da-si ga more biti ni še tako potreba, po-sebno še zato ne, ker mesto nima preveč denarja na razpolaganje. — Poslanec prof. Šuklje je v drž. zboru interpeloval ministra za uk in bogočastje, čemu da pusti okr. glavarju v Celovcu, Mac-Newinu, da kliče stariše pred-se, ki so prosili za slov. šolo ter jih neki celo nagovarja, naj prekličejo svojo prošnjo.

Kranjsko. Vodja deželne vlade v Ljubljani, c. kr. dvornik svetnik baron Hein je bil v nedeljo v slov. gledišči, pa le malo časa. Najbrž zato, da pokaže, kako ljuba da mu je slov. beseda. — Po Gorenjskem se širi nemškutarija in krivi so tega posebno krčmarji, ki imajo na svojih mizah radi nemške listove, ne pa slovenskih. Veliko pa pomore k njej tudi gospóda po raznih uradih, ki raji odpisuje nemški, kakor pa slo-venski. V tej reči bi bilo za »narodno« gospódo v Ljubljani in drugod še veliko dela, ali sedaj nima časa za to, kajti vzame ji ga največ domača vojska.

Primorsko. Kar smo v zadnjem listu le slutili, to se neki izgodi v resnici: nov. list se osnuje in tako bode domači prepír—stara srajca. Žal, da ga je nastala potreba. Izhaja neki iz početka le po dvehkrat v meseci in sicer v Trstu.

Tržaško. Gospóda v mestnem zastopu v Trstu nima srca za slov. okolico in če stori kaj za-njo, stori to le iz namena, da jo poitalijani. Nekateri okoličani so izprožili misel, kaj bi bilo, ko bi se okolica odtrgala od mesta ter si pridobila lastni zastop? Misel je v resnici dobra, alj izpeljati jo bila bi težava, kajti mesto, ki ima doslej vso oblast, tudi čez okolico, v rokah, ne bi je dalo tako lahko iz rok. Da vlada ne bode na strani okoličanov, to si človek tudi lahko sešteje na prstih in tako ostane ta misel pač le misel.

Hrvaško. V Zagrebu je umrl predsednik kralj. sodnega dvora, Vladislav vitez Cuculić. Pokojnik je bil strog sodnik in bi znal marsikateri urednik hrv. listov